

YENİ TTK' NU VE KURUMSAL YÖNETİME GETİRDİKLERİ

Şubat 2011

A.Şule Koyuncuoğlu

“iyi şirket” DANIŞMANLIK A.Ş.

Hüsrev Gerede Cad. Fırın Sok. No: 4 A/2 Teşvikiye

Tel: 212 258 0100 www.iyisirket.com

TÜRK TİCARET KANUNU

- 9.11.2005 yılında Başkanlığa gelen TTK Tasarısı **13.01.2011** tarihinde kanunlaşmıştır.
- 14.02.2011 Tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Yürürlük tarihi **1.7.2012'** dir.
- Kanunda 1535 madde bulunmaktadır. Başlangıç ve son hükümler haricinde 6 kitaptan oluşmaktadır:
 1. ticari işletme (md.11-123),
 2. ticaret şirketleri (md.124-644),
 3. kıymetli evrak (md.645-849),
 4. taşıma işleri (md.850-930),
 5. deniz ticareti (md.931-1400),
 6. sigorta hukuku (md.1401-1520).

A.Ş İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

II. KİTAP -TİCARET ŞİRKETLERİ-GENEL HÜKÜMLER

DÖRDÜNCÜ KISIM-ANONİM ŞİRKET

I-GENEL HÜKÜMLER,KURULUŞ VE TEMEL İLKELER

II-YÖNETİM KURULU

III-DENETLEME

IV-GENEL KURUL

V-ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ

VI- PAY VE SERMAYE KOYMA BORCU

VII-MENKUL KIYMETLER

VIII-KAR,KAZANÇ VE TASFİYE PAYI

IX- ŞİRKETİN FİNANSAL TABLOLARI, YEDEK AKÇELER

X-SONA ERME VE TASFİYE

XI-SORUMLULUK

XII-CEZAİ SORUMLULUK

SON HÜKÜMLER

I-ANONİM ŞİRKETLER(1)

- **GÜVENLİ KURULUŞ VE SERMAYENİN KORUNMASI:** Kuruluş belgeleri(md.336)- Esas sözleşme(md.339)-Kurucular beyanı(md.349)-Değerleme raporları(md.343)- Kuruluşla ilgili sözleşmeler-İşlem denetçisi raporu(md.351)
- **TEDRİCİ KURULUŞUN KALDIRILMASI**
- **ASGARİ SERMAYE**
- **PAY SAHİBİNİN KORUNMASI:** Pay sahipliği hakları daha zenginleştirilmiştir.
- **KAMUYU AYDINLATMA/ŞEFFAFLIK**
- **KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ**
- **ORGANSAL YAPININ İYİLEŞTİRİLMESİ**
- **ŞAHİS ŞİRKETİ VE SERMAYE ŞİRKETİ AYIRIMI:** Kollektif ve komandit şirketler şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler sermaye şirketi sayılmaktadır. (md.124)
- **ÖLÇEKLERİNE GÖRE SERMAYE ŞİRKETLERİ:** Sayılan 3 ölçütten en az ikisini aşamayanlar küçük sermaye şirketi kabul edilir.(md.1523)
- **SERMAYENİN SAĞLANMANIN KOLAYLAŞMASI:** Elektronik ortamların, alanların, adların ve işaretlerin ticaret şirketlerine sermaye olarak konulması mümkün kılınmaktadır.
- **SQUEEZE OUT:** Pay sahibinin şirketten çıkarılmasıdır. Oranı en az %90-95'e varan

ANONİM ŞİRKETLER(2)

çoğunluk, genel kurulda alacağı, şirketin iradesi kabul edilen bir kararla bazen kanunda öngörülen bir sebeple, bazen herhangi bir sebebe dayanmaksızın, %5 gibi küçük bir azlığı şirketten çıkarabilir.

- **İMTİYAZLI PAYLAR/ALTIN PAY**
- **ŞİRKETLER TOPLULUĞU VE PİRAMİDİ**: Bağlı işletmeler hukuku düzenlenerek, ana şirket-yavru şirket arasındaki ilişkiler şeffaflık, hesap verilebilirlik ve menfaat dengesi temelinde kurallara bağlanmıştır. Şirketler topluluğu hükümleri **tüm ticaret şirketlerini kapsamaktadır**. (md.195)
- **“PAY SENETLERİ BORSADA İŞLEM GÖREN ANONİM ŞİRKET” – “BORSA ŞİRKETİ”**
- **TEK KİŞİLİK A.Ş.** Şirketin tek pay sahipli olarak kurulması hem de payların tek kişide toplanması durumunda geçerlidir. (md 338)
- **SIRADAN SONA GİTME, İFLASIN ERTELENMESİ**
- **RİSKLERİN ERKEN TEŞHİSİ VE YÖNETİMİ**
- **DENETLEME VE DENETÇİLER**: Denetçiler A.Ş. in organı olmaktan çıkarılmış; her ölçekteki şirketlerin denetimi, bağımsız denetim kuruluşlarına veya küçük A.Ş. lerde bir YMM veya SMMM ye bırakılmıştır.

ANONİM ŞİRKETLER(3)

- **İŞLEM DENETÇİLERİ**: Őirketteki belirli iŐlemleri denetler. Şirketin kuruluşunu, sermaye artırımını, birleŐmeyi, bölünmeyi, tür deđiŐtirmeyi, yüksek hacimli menkul değer ihracını denetleyen denetçi işlem denetçisi olarak anılır.(md 400)
- **FİNANSAL RAPORLAMA**:
- **ŞİRKETİN KENDİ HİSSE SENETLERİNİ ALABİLMESİ**: Her anonim Şirket, genel kurulunun yönetim kuruluna verdiği yetkiye dayanarak sermayesinin %10 nu aŐmamak Őartıyla, kendi paylarını iktisap ve rehin olarak kabul edebilir.Genel kurulun yetkilendirmesi en fazla 5 yıllık süre için geçerlidir.
Pay senetleri borsada işlem gören Şirketler hakkında, Sermaye Piyasası Kurulu Şeffaflık ilkeleri ile fiyata ilişkin kurallar yönünden gerekli düzenlemeleri yapar.
(md 379)
- **AZLIK HAKLARINA GETİRİLEN YENİLİKLER**: *Azlığa Şirketin feshini isteme hakkı tanınmıŐtır(md 531) * Finansal tabloları inceleyen denetçinin, haklı sebeplerin varlığı ve tarafsızlığı ihlal etmesi halinde azlık tarafından görevden alınması ve yerine yenisinin atanması davası açabilmesine olanak sađlanmıŐtır. * Kapalı anonim Şirketlerde pay senetlerinin basılmasını talep hakkı azlığa verilmiştir.(md 486)

ANONİM ŞİRKETLER(4)

- **PAYSAHİPLİĞİ VE AZLIK HAKLARI İLE PAYSAHİBİNİN YENİ DAVA HAKLARI:** Azlık haklarının etkin Őekilde kullanılmasını önleyen, gündeme bağlılık ilkesine önemli istisnalar getirilmiŐ (md.364,463,438,440)-Özel denetçi konusunda yeni düzenleme yapılmıŐ ve mahkeme tarafından sečilmesi hükme baĐlanmıŐ (md.207,406)
- **KAYITLI SERMAYE:** Halka açık olmayan bir anonim Őirkette, ilk veya deĐiŐtirilmiŐ esas sözleşme ile, esas sözleşmede belirlenen kayıtlı sermaye tavanına kadar sermayeyi artırma yetkisi, yönetim kuruluna tanındığı takdirde, bu kurul, sermaye artırımını, bu Kanundaki hükümler çerçevesinde ve esas sözleşmede öngörülen yetki sınırları içinde gerçekleŐtirebilir. Bu yetki en çok beş yıl için tanınabilir.(md.460) **Halka açık olmayan Şirketler için kayıtlı sermaye olanağı.**
- **ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMI:** Değiştirme ve alım haklarına dayalı, artırımın gerçekleşme düzeyinin ve zamanının üçüncü kişinin davranıŐına bağlı olduğu, Şarta bağlı sermaye artırımını mümkün kılınmaktadır. Bu yöntem ile Şirketin finansmanında etkili yeni bir araca yer verilmiştir. İŐçilerin Şirkete ortak olmalarının önü açılmıştır. (md 463)
- **GENEL KURULA ON-LİNE KATILIM OLANAĞI:** (md.1527)

II-YÖNETİM KURULU

- **TEK ÜYELİ YÖNETİM KURULUNA OLANAK TANINMASI** : Bir veya daha fazla kişiden oluşan yönetim kurulu bulunur. (eskiden en az 3)(md 359)
- **VATANDAŞLIK VE YERLEŞİM YERİ ŞARTI**:Temsile yetkili en az bir üyenin Türkiye’de bulunması ve Türk vatandaşı olması şarttır.
- **TÜZEL KİŞİNİN Y.K ÜYESİ OLABİLMESİ** : Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği taktirde, tüzel kişi tarafından belirlenen sadece bir gerçek kişi de tescil ilan olunur, şirketin web sitesinde açıklanır, bu tescil edilmiş kişi toplantılara katılıp oy kullanabilir. Bu kişi genel kurul tarafından seçilmez.
- **ÜYELERİN NİTELİĞİ**: Yönetim kurulu üyelerinin en az **¼’ünün yüksek öğrenim görmesi** şarttır. Tek üyeli yönetim kurulunda bu zorunluluk aranmaz.
- **PAY SAHİBİ OLMA ZORUNLULUĞUNUN KALDIRILMASI**:
- **ON-LİNE Y.K TOPLANTISI YAPILMA OLANAĞI**:
- **BAĞIMSIZ ÜYE UYGULAMASINA YER VERİLMEMİŞ**:Kapalı anonim şirketler için önerilmemiş, SPK halka açık şirketlerde bu uygulamayı başlatmıştır.

YÖNETİM KURULU(2)

- **TEMSİL EDİLME HAKKI:** Esas sözleşme ile belirli pay grubuna, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa Y.K da temsil edilme hakkı(md 360)- Bu grupların payları **imtiyazlı** kabul edilmektedir- Halka açık AŞ'lerde bu hak üye sayısının $\frac{1}{2}$ 'sini aşamaz.
- **İSTEĞE BAĞLI ZARAR SİGORTASI:** (md.361)
- **ÜYELERİN GÖREVDEN ALINMALARI:** (md.364) *haklı sebeplerin varlığı halinde gündemde madde bulunmasına gerek yoktur. *görevden alınan üyenin tazminat hakkı saklı tutulmuştur.
- **YK BASKAN VE VEKİL/VEKİLLER HER YIL İÇİN SEÇİLİR- YK BAŞKAN VEKİLİ BİRDEN FAZLA OLABİLİR- ESAS SOZLEŞME İLE GENEL KURUL TARAFINDAN SEÇİLEBİLİR:** (md 366)
- **YÖNETİM KURULU YÖNETMELİĞİ:** Yönetim hakkı ile temsil yetkisini birbirinden ayırmakta, devir esas sözleşmesel dayanağı gerektirir ancak yönetim kurulu tarafından kabul edilen teşkilat yönetmeliği ile yapılır.
- **YÖNETİM KURULUNUN DEVREDİLEMEZ YETKİLERİ:**(md.375)
- **RİSKİN ERKEN SAPTANMASI VE YÖNETİMİ:** Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken tanısı, bunun için erken önlemler ile çarelerin uygulanmasını ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Komite, YK a iki ayda bir vereceği raporla durum değerlendirilir.
Finans Denetimi
Denetim Komitesi (yönetimi gözetim altında tutar-geçmişle ilgili)

YÖNETİM KURULU(3)

Riskin Erken Saptanması ve Yönetimi Komitesi (riske ve geleceğe odaklı)

Komite hazırladığı raporu denetçiye de yollar.

İki ayda bir toplanır.

Diğer şirketlerde denetçinin gerekli görmesi ve YK' na yazılı olarak bildirmesi durumunda derhal kurulur. (md 378)

- **YK ÜYELERİNİN ÖZEN VE BAĞLILIK YÜKÜMLÜLÜĞÜ:** YK üyeleri ve yönetimle görevli 3. kişiler, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmek yükümlülüğü altındadır.(md. 369)
- **TEMSİL YETKİSİ:** Temsile yetkili olanların, 3. kişilerle, işletme konusu dışında yaptığı işlemler de şirketi bağlar; istisnası 3. kişilerin kötü niyetli olmasıdır.(md 371)
Ultra vires kalkmıştır.
- **ÜYELERİN SORUMLULUĞU:** Kusur karinesi(md 553)-Farklılaştırılmış teselsül(md 557)- İbra kararını genel kurul kaldıramaz(md.558)

III-DENETLEME

- **ANONİM ŞİRKETİN VE ŞİRKETLER TOPLULUĞUNUN FİNANSAL TABLOLARI ULUSLAR ARASI DENETİM STANDARTLARINA GÖRE DENETLENİR.**
 - **YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORU İÇİNDE YER ALAN FİNANSAL TABLOLARDA DENETİM KAPSAMI İÇİNDEDİR. TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI İLE KANUNA VE ESAS SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNE UYGUNLUKTA KAPSAM İÇİNDEDİR.**
 - **SEÇİM:** Denetçi-Şirket Genel Kurulunca
Topluluk Denetçisi-Ana Şirketin Genel Kurulunca Seçilir
 - **ESKİ KANUNDA ŞİRKETİN ÜÇ KANUNİ ORGANINDAN BİRİ OLAN VE UZMAN BİLGİSİNE SAHİP OLMASI ZORUNLULUĞU BULUNMAYAN “MURAKIPLARIN” YAPTIĞI DENETLEME TÜMÜYLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR. DENETLEME:**
 - BAĞIMSIZ DENETLEME KURULUŞU**
 - YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR**
 - SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR**
- TARAFINDAN YAPILAN MUHASEBENİN SÜREKLİ DENETİMİ ŞEKLİNE DÖNÜŞMÜŞTÜR. KÜÇÜK A.Ş LERDE BİR TANE YMM VEYA SMMM TARAFINDAN YAPILABİLİR.

DENETLEME(2)

- **ESKİ KANUNDA MURAKİPLARIN GENEL KURULU TOPLANTIYA ÇAĞIRILMASI GİBİ YÖNETİME İLİŞKİN GÖREV VE YETKİLER SİSTEMDEN ÇIKARILMIŞTIR.**
- **KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ BAĞLAMINDA TAM BİR DENETİMİN SONUÇLARININ, AÇIK, ANLAŞILABİLİR VE KAMUYU AYDINLATMA İLKELERİ UYARINCA DÜZENLENMİŞ BİR RAPORLA PAY SAHİPLERİ BAŞTA OLMAK ÜZERE İLGİLİLERE SUNULMASI AMAÇLANMIŞTIR.**
- **DENETÇİNİN GÖREVDEN ALINMASI:** Denetçi ile yapılan sözleşme kural olarak fesh edilemez. Böylece Y.K 'un istemediği denetçiyi görevden uzaklaştırmasının önüne geçilmiştir. Denetçi sadece haklı sebeplerin varlığında görevden alınabilir. Yerine yenisi atanmadan eski denetçi görevden alınamaz.
Sermayenin %10, halka açık şirketlerde esas veya çıkarılmış sermayenin %5 ni oluşturan pay sahiplerinin istemiyle başka denetçi atanabilir.(md 399)
- **DENETÇİ OLABİLECEKLER:** (md 400)
- **DENETİM RAPORU:** 1-Finansal tabloları konu alan bir rapor. 2-Y.K nun yıllık faaliyet raporunda yer alan irdelemelerin finansal tablolar ile tutarlılığının değerlendirilmesi
3-Denetçinin görüş yazısı

IV-GENEL KURUL

- **GENEL KURULA KATILIM ZORUNLULUĞU:** Murahhas üyelerle en az bir yönetim kurulu üyesinin genel kurul toplantısında hazır bulunması şarttır. Denetçi ve kendilerini ilgilendiren konularda işlem denetçisi genel kurulda hazır bulunur.(md 407)
- **GENEL KURULDA KOMİSER BULUNMASI:** Komiserin genel kurullara katılması yönünden şirketler ikiye ayrılır:
 - Bakanlık komiseri: Sanayi ve Ticaret Bakanlığın tebliği ile belirlenen A.Ş lerde.
 - Adalet Bakanlığı ile Sanayi Ticaret Bakanlığının birlikte çıkaracakları tebliğ ile belirlenecek komiserler: Komiserin kimler olacağı ve nitelikleri Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.
- **TOPLANTIYA ÇAĞRI:** *Denetçiye çağrı yetkisi tanınmamış. *Süresi dolmuş olsa bile yönetim kurulu, genel kurul toplantıya çağırabilir. *Tasfiye memurları(sadece görevleri ile ilgili konularda) toplantıya çağırabilir. *Azlık yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurul toplantıya çağırmasını veya zaten toplanacaksa istedikleri maddeleri gündeme koyulmasını isteyebilir.Talebe yedi gün içinde cevap verilmelidir. İstem yönetim kurulunca kabul edilmezse aynı pay sahipleri şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesine başvurabilir. (md 411)
- **GENEL KURULA YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİ HER OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISINDA GÖREVDEN ALABİLME OLANAĞINI VERMEKTEDİR.**

GENEL KURUL(2)

- **TOPLANTIYA ÇAĞRI:** Çağrıda web sitesinin kullanılması hükme getirilmiştir. Çağrının toplantı tarihinden en az 2 hafta önce yapılması kurumsal yönetim ilkelerindeki uygulamadan farklıdır.(md 414)
- **GİRİŞ KARTI:** Yönetim kurulu, esas sözleşmede öngörülmüş ve ilanda da belirtilmiş olması kaydıyla, nama yazılı pay senedi sahiplerinin genel kurula katılmalarını giriş kartı alınması şartına bağlayabilir. Hüküm yeni olup, özellikle pay senedi borsada işlem gören A.Ş de beyaz ciro ile dolaşımda bulunan nama yazılı senet sahiplerinin genel kurula katılmalarını sağlamak ve kolaylaştırmak için düzenlenmiştir. Pay defteri ile gerçek arasındaki uyumsuzluk dikkate alınarak ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun varlığı da göz önüne alınmıştır. (md 415)
- **ÇAĞRISIZ GENEL KURUL:** Toplantı nisabının var olduğu sürece karar alınabilmesi hükme bağlanmıştır. (md 416)
- **İÇ YÖNETMELİK:** Yönetim Kurulu, genel kurulun çalışma esas ve usullerine ilişkin kuralları içeren ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından, asgari unsurları belirlenecek olan bir iç yönetmelik hazırlar ve genel kurulun onayından sonra yürürlüğe koyar.Yönetmelik tescil ve ilan edilir.
- **ESAS SÖZLEŞME DEĞİŞİMİNDE TOPLANTI NİSABI:** Şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda nisab elde edilemezse, en geç bir ay içinde ikinci toplantı yapılabilir ve nisab şirket sermayesinin en az üçte birinin temsil edilmesiyle gerçekleşir.(md 421)

GENEL KURUL(3)

- **PAY SAHİBİNİN TEMSİLİ:** Temsilcinin talimata uyma yükümünü öngören bu madde yenidir.
- **ORGANIN TEMSİLCİSİ, BAĞIMSIZ TEMSİLCİ VE KURUMSAL TEMSİLCİ:** Şirket, bir organının bir üyesini veya kendisine herhangi bir şekilde bağlı bulunan diğer bir kişiyi pay sahiplerine, genel kurulda kendileri adına oy kullanmaya yetkili temsilci olarak atamalarını önermişse, aynı anda, bağımsız bir kişiyi de bu görev için belirleyip ilan etmek ve bunu web sitesinde yayınlamak zorundadır.

ORGANIN TEMSİLCİSİ: Tavsiye olunan kişi, kanun tarafından yönetim kuruluna bağlılığı sebebiyle organın temsilcisi

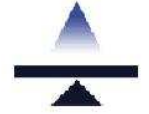
BAĞIMSIZ TEMSİLCİ: Diğer temsilci bağımsızlığı nedeniyle bağımsız temsilci

KURUMSAL TEMSİLCİ: Bir bildirme ile yapacaklarını, seçilmesi için oy kullanacağı yönetim kurulu ile denetçiyi açıklayan, dağıtılacak kar payı başta olmak üzere pay sahiplerini ilgilendiren konularda önerilerini ilan eden ve bildirmesini beğenen pay sahiplerinin bu bildirme bağlamında kendisine vekalet vermelerini isteyen kişidir.

Kurumsal temsilcinin şirkete başvurması gereklidir aksi halde vekalet isteyemezler ve toplayamazlar.

- **BİLDİRGE:** Temsilciler, temsil belgelerinin içeriğini ve oylarını hangi yönde kullanacaklarını, radyo, TV, gazete veya diğer araçlarla ve gerekçeleriyle açıklarlar.

GENEL KURUL(4)

- **BİLDİRİM:** Temsilciler ile tevdi eden temsilcileri şirkete, kendileri tarafından temsil olunacak payların sayılarını, çeşitlerini, itibari değerlerini ve gruplarını bildirirler. Aksi halde genel kurulda alınan kararlar iptal edilebilir. Genel kurul başkanı bildirimini genel kurulun bilgisine sunar.(md 431)
- **OY HAKKI:** * Oylar elektronik ortamda, online olarak kullanılabilir. *Pay sahibi oy hakkını payların toplam itibari değeriyle orantılı olarak kullanır. * Sanayi ve Ticaret Bakanlığı birikimli oy kullanımı hakkında düzenlemeyi halka açık olmayan şirketlerde de yapar. (md 434)
- **OYDAN YOKSUNLUK:** Oydan yoksunluğa sebebiyet veren haller içine, pay sahiplerinin karı veya kocasının, alt ve üst soyunun ortağı oldukları şahıs şirketleriyle, hakimiyetleri altındaki sermaye şirketleri de dahil edilmiştir.(md 436)
- **BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI:** Pay sahiplerinin genel kurulda bilgi alabileceği iki görevli ve sorumlu "ilgili" vardır: a)Yönetim Kurulu b)Denetçiler
Denetçi, ve gerekiyorsa , kendilerini ilgilendiren konularda işlem denetçilerinin genel kurulda hazır bulunması gerekir. Her yükümlüye sadece sorumlu olduğu konularda soru sorulabilir. Yönetim kurulu şirket işlevi hakkında bilgi verir ve bilgi alma gündem ile sınırlı değildir. Bilgi verme yükümü şirketin işleri ve bağlı şirketleri ile hukuki ve ticari ilişkileri de kapsar. Bağlı şirketler hakkında bilgi alma, 200. madde ile sınırlıdır. Bilgi alma hakkının genel kurulun içinde ve dışında inceleme hakkına dönüşmesi genel kurul veya yönetim kurulunun iznine bağlıdır.

GENEL KURUL(5)

Cevapsız bırakılan, haksız yere reddedilen, ertelenen ve bu kapsamda bilgi alamayan pay sahibi, reddi izleyen on gün içinde, diğer durumlarda makul sürede mahkemeye baş vurabilir. Bilgi alma hakkı esas sözleşme ile kaldırılamaz.(md 437)

- **ÖZEL DENETİM İSTEME HAKKI:** Her pay sahibi, pay sahipliği haklarının kullanılabilmesi için gerekli olduğu taktirde ve bilgi alma veya inceleme hakkı daha önce kullanılmışsa, belirli olayların özel bir denetimle açıklığa kavuşturulmasını, gündemde yer almasa bile genel kuruldan isteyebilir.

Genel kurul istemi onaylarsa, şirket veya her bir pay sahibi otuz gün içinde , şirket merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret merkezinden özel denetçi atanmasını isteyebilir.(md 438)

Genel kurul atamayı onaylarsa giderler şirkete ait olur.

Genel kurulun reddi, istemin reddedilmesi halinde sermayenin en az 1/10, halka açık anonim şirketlerde 1/20 i oluşturan pay sahipleri veya payların itibari değeri toplamı en az bir milyon TL sı olan pay sahipleri üç ay içinde mahkemeden özel denetçi atanmasını talep edebilir.(md 439)

V- ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ

- **İMTİYAZLI PAY SAHİPLERİ GENEL KURULU:** Yönetim kuruluna belli sürelerle uyararak özel kurulu toplantıya çağırma zorunluluğu getirmiş hem de bu kurulun ihmali halinde, her imtiyaz sahibine çağrı için mahkemeye başvurma hakkı tanıyarak özel kurulun toplantıya çağrılmama tehlikesi ortadan kaldırılmıştır. Özel kurul için özel toplantı ve karar nisabı gösterilerek şirketin korunması ve küçük çoğunlukla olumsuz karar alınmasının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Diğer yenilikler: *Gerekçenin bildirilmesi *Genel kurulda verilen olumlu oyun özel kurula etkisi *Süresi içinde özel kurulun yapılamamasının genel kurula etkisi * Özel kurulun kararının iptali * Değişirme kararı tescilden önce üçüncü kişilere hüküm ifade etmez.(md 454-455)
- **A- SERMAYENİN ARTIRILMASI:**
YÖNETİM KURULU BEYANI: Sermaye artırımının türüne göre imzalanan beyanda bilgiyi açık, eksiksiz, doğru ve dürüst şekilde verilmesi ilkesine dayanır.(md 457)
DENETLEME RAPORU: Yönetim kurulunca atanmış bir işlem denetçisi tarafından sermaye artırım raporu verilir.(md 458)
- **SERMAYE TAAHHÜDÜ YOLUYLA ARTIRIM:**
KAYITLI SERMAYE SİSTEMİ: Halka açık olmayan A.Ş de de kayıtlı sermaye sistemi kabul edilebilir.(md 460)
RÜÇHAN HAKKI: Rüçhan hakkı esas sözleşme ile sınırlandırılmaz. Gerekli olursa bu yola istisnaen gidilebilir. Her durum kendi başına değerlendirilir.(md 461)

ESAS SÖZLEŞMENİN DEĞİŞTİRİLMESİ(1)

İÇ KAYNAKLARDAN SERMAYE ARTIRIMI: İç kaynaklardan yapılan sermaye artırımında uygulanacak işlemin güvenliğini sağlamaya yönelik kurallar şöyledir:

*İşlem denetçisinin beyanı *Bilanço tarihinin üzerinden altı aydan fazla zaman geçmiş ise, yeni bilanço çıkarılmalı ve bunun işlem denetçisi tarafından onaylanması * bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması halinde, bu fonlar sermayeye dönüştürülmeden, sermaye taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırılamaz.(md 462)

ŞARTA BAĞLI SERMAYE ARTIRIMI: Yeni çıkarılacak tahvillerin ve benzeri borçlanma araçlarının alacaklılarının şirketin pay sahiplerine dönüşmelerini amaçlayan bu yolla şirkete sermaye sağlayan, yani finansmana yardımcı olan ve çalışanlar için pay senedi çıkarılmasına olanak veren bir sermaye artırma türüdür. Başka bir deyişle sermayeyi, üçüncü kişilerin kendilerine tanınan alım ve değiştirme haklarını kullanmaları artırır. Kayıtlı sermaye sisteminin aksine ŞSA' da genel kurul yönetim kuruluna herhangi bir yetki devrinde bulunmamaktadır. Artırımın gerçekleşme zamanı üçüncü kişilerin kararına, yani şarta bağlı kalmaktadır. (md 463)

- **B- ESAS SERMAYENİN AZALTILMASI:**

Üç ilan şartının amaca uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi yönünde bir değişiklik yapılmıştır.Yedişer gün ara kuralı getirilmiştir.(md 475)

VI- PAY VE SERMAYE KOYMA BORCU

- **İMTİYAZLI PAYLAR:** Dört temel ilke vardır: 1-İmtiyazlı paylar ihraç edilebilir. 2- ilk esas sözleşmede tanınabileceği gibi, esas sözleşme değiştirilerek de çıkarılabilir veya mevcut paylara imtiyaz tanınabilir. 3- İmtiyaz sadece esas sözleşme ile tanınabilir. 4- İmtiyaz kişiye değil paya tanınır.(md 478)
- **OYDA İMTİYAZLI PAYLAR:** Oyda imtiyaz, eşit itibari değerdeki paylara farklı sayıda oy hakkı verilerek tanınabilir. Bir paya en çok on beş oy hakkı tanınabilir.
Türk A.Ş' lerinin yapılanmalarını ve çalışma düzenlerini aile şirketi modelinden çıkarmayı ve kurumsallaştırmayı hukuk politikası olarak benimsemiştir.
Kurumsallaştırma politikası, şirketlerin ömürlerinin, kurucuların veya onların altsoylarının ömürleri ile sınırlı olduğu anlayışını değiştirmeye ve devamlılık sağlamaya yöneliktir. Oyda imtiyaz esas sözleşme değişikliği, işlem denetçisinin seçimi, ibra ve sorumluluk davası açılmasında kullanılamaz.(md 479)

VII-MENKUL KIYMETLER

- **PAY SENETLERİ:** Payın dönüştürülmesinde iki önemli değişiklik yapılmıştır: 1- Gereklik açıkça belirtilmelidir. 2-Dönüştürme ancak esas sözleşmenin değiştirilmesi ile yapılabilir.
Dönüştürmenin kanunen yapılmasının gerekli olduğu hallerde işlemin yönetim kurulu kararı ile gerçekleştirilmesini ve bunun esas sözleşmeye daha sonra ancak hemen yansıtılması hükme bağlanmıştır.(md 485)
- **PAY SENEDİ BASTIRILMASI:** Hamiline yazılı pay senetlerinin bastırılması zorunluluğu getirilmiştir.
Nama yazılı pay senetlerinin bastırılması olanağının yolu açılmıştır. Azlık isterse nama yazılı pay senedi bastırılıp tüm nama yazılı pay senedi sahiplerine dağıtılacaktır. Kapalı anonim şirketlerde özellikle aile şirketlerinde pay senedinin bastırılmaması ve dağıtılamaması gibi hukuka aykırı yöntemlerin önüne geçilmiştir.(md 486)
- **PAYLARIN DEVRİNDE ESAS SÖZLEŞMEYLE SINIRLAMA:** Şirketlerin esas sözleşmelerine sınırlamaları nasıl koyacakları iki ayrı şirket sınıfında nasıl yazılması gerektiğini açıklamaktadır.(md 492-495)

VIII-KAR,KAZANÇ VE TASFİYE PAYI

- **KAR VE TASFİYE PAYI HAKKI:** Her pay sahibi, net dönem karına payı oranında katılma hakkına haizdir.(md 507)
- **KAR PAYI AVANSI:** Halka kapalı şirketlerde Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bir tebliği ile düzenlenir.(md 509)
- **KAZANÇ PAYLARI:** Pay sahiplerine ayrılması gereken kar payı oranı %5 olarak belirlenmiştir.

IX- ŞİRKETİN FİNANSAL TABLOLARI, YEDEK AKÇELER

- **YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORU:** Topluluğa ilişkin yıllık faaliyet raporu ana Şirketin yönetim kurulu tarafından düzenlenir.(md 518)
- **ŞİRKETİN İKTİSAP ETTİĞİ KENDİ PAY SENETLERİ İÇİN AYRILAN YEDEK AKÇE VE YENİDEN DEĞERLEME FONLARI:** Şirketin iktisap ettiği kendi payları için yedek akçe iktisap tarihinde kurulur. Ayrılacak yedek akçede iktisap değeri esas alınır. (md 520)
- **İLAN:** İlan yükümlüsü göstermekte ve denetçinin notunun yayınlanması hükme bağlanmıştır. (md 524)
- **YABANCI ŞİRKETLERİN TÜRKİYE ŐUBELERİ:** Türkiye’de Őubesi bulunan Şirketlerin finansal açıdan tanıtılması ve kamunun aydınlatılması amaçlanmıştır.

X-SONA ERME VE TASFİYE

- **SONA ERME SEBEPLERİ:** Süresi sona eren A.Ş' ler işlere fiilen devam etmeleri halinde süresiz hale gelirler .(md 529)
- **GENEL KURUL KARARIYLA SONA ERME:** Yeni nisap oranı belirlenmiştir. Md. 421/4 e gönderme yapılmıştır.
- **KANUNLARDA GÖRÜLEN DİĞER HALLER:**Yeni bir hükümdür. Hem TTK hem de diğer kanunlar kastedilmiştir.(md 529)

XI-SORUMLULUK

- **Sorumluluk halleri** Yeni kanunda yapılmış bir düzenlemedir. Kusurdan söz edilerek sorumluluğun niteliği açıkça belirtilmiştir.(md 549-551)
- **Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu:** Hem doğrudan hem de dolayısıyla zarara uygulanır. (md 553)
- **Denetçilerin ve işlem denetçilerinin sorumluluğu:** Sorumluluk kusur ilkesine bağlanmıştır.(md 554)
- **Şirketin zararı:** Zararın tazmini davasını açma hakkı şirketle birlikte pay sahibine verilmiştir.Şirketin alacaklısına bu hak tanınmamıştır.(md 555)
- **İflas halinde:** Davadan elde edilen hasılanın öncelikle davayı açanlara tahsis edilmesidir.(md 556)
- **Teselsül ve başvuru:** Birden çok kişinin aynı zararı tazminle yükümlü olmaları halinde,bunlardan her biri, kusuruna ve durumun gereklerine göre, zarar kişisel olarak kendisine yükletilebileceği ölçüde, bu zarardan diğerleriyle birlikte müteselsilen sorumlu olur.(md 557) (Farklılaştırılmış teselsül)
- **İbranın etkisi:**İbra kararı genel kurul kararı ile kaldırılamaz.İbraya olumlu oy veren ve ibra kararını bilerek payı iktisap etmiş olan pay sahibinin dava hakkı yoktur. Diğerleri için altı aylık süre hak düşürücüdür.

XII-CEZAI SORUMLULUK

Suç olarak düzenlenmiş fiillerin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ceza sistematiğine uygun olarak cezai müeyyideleri düzenlemiştir.

ELEKTRONİK İŞLEMLER VE BİLGİ TOPLUMU HİZMETLERİ

- WEB SİTESİ-Her sermaye şirketi bir web sitesi açmaya ve belirtilen içeriklerle sınırlı kalmadan gerekli bilgileri yayınlamakla sorumludur.
Yükümlülüğe uymama, kanuna aykırılığın ve yönetim kurulunun görevini yerine getirmemesinin bütün hukuki sonuçlarını doğurur. Ceza hükümleri saklıdır. Finansal tabloları ile her türlü rapor üç yıl sitede kalır.
- BEYANLAR, BELGELER VE SENETLER-Tarafların açıkça anlaşmaları ile bildirim yükümlülükleri (toplantı çağrıları) elektronik ortamda yapılabilir.
- ELEKTRONİK ORTAMDA YÖNETİM KURULU VE GENEL KURUL-
Sermaye şirketlerinde müdürler kurulu ve yönetim kurulu üyelerinin,öngörülen belirli durumlarda,kurul toplantılarına görüntü ve ses aktarılması yoluyla katılabilmeleri ve oy vermesi esas sözleşme veya şirket sözleşmesiyle düzenlenebilir.
- KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ-Halka açık anonim şirketlerde kurumsal yönetim ilkeleri,yönetim kurulunun buna ilişkin açıklamasının esasları ve şirketlerin bu yönden derecelendirme kural ve sonuçları SPK tarafından belirlenir.

KURUMSAL YÖNETİMİ İLGİLENDİREN DÜZENLEMELER

- SPK' ya tanınan, kurumsal yönetim ilkelerini derecelendirme kural ve sonuçlarını belirleme yetkisi (md 1529)
- Yönetim kurulunun şirketi bu açıdan değerlendiren açıklaması(md 375)
- Tehlikeleri erken teşhisi komitesi(md 378)
- Denetçiye verilen ikaz görevi (md 398)
- Yönetimin, yönetim kurulu tarafından bir teşkilat yönetmeliği ile devri (md 367)
- Murahhaslar (md 370)
- Bağımsız ve ulusal standartlara göre yapılması gereken denetim (md 397)
- Kuruluş ve temel ilkelerde:
 - 1-Kurucu menfaatleri (md 348)
 - 2-Kurucular Beyanı (md 349)
 - 3-Kuruluş denetçisi raporu (md 351)
 - 4-Eşit işlem ilkesi (md 357)
 - 5-Pay sahiplerinin şirkete borçlanmasının yasaklanması (md358)

- **Yönetim kurulu düzeyinde:**
 - 1-Profesyonel yönetimi sağlamak amacıyla, yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olma zorunluluğunun ortadan kaldırılması (md 359)
 - 2-Azlığa yönetim kurulunda temsil hakkı (md 360)
 - 3-Yönetim kurulu üyelerinin görevleri sırasında şirkete kusurlarıyla verecekleri zararın sigorta ettirilmesi (md 361)
 - 4-Borca batıklıkta nesnellik ve önlemler (md 376-377)
- **Denetleme konusunda:**
 - 1-Bağımsızlık, tarafsızlık, uluslar arası standartta denetim, denetçinin müşterisine denetimden başka hizmet vermemesi, danışmanlık yapmaması, aynı müşteriye aynı denetçi takımı ile denetim hizmeti sunulmaması, yönetim kurulunun yıllık raporunun denetim kapsamında olması, riskin teşhisi ve iç denetim düzeninin standartlara uyup uymadığının denetimi
- **Genel kurul düzeyinde:**
 - 1-Devredilemez yetkilerin belirlenmesi (md 408)
 - 2-Genel kurul iç yönetmeliği (md 419)
 - 3-Organ temsilcisi, bağımsız temsilci, kurumsal temsilci (md 428)
 - 4-Oyda imtiyazın sınırlandırılması (md 479)
- **Farklılaştırılmış teselsül:**
 - 1- Bağımsız olan ve olmayan yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarının farklılaştırılması (md 557)
- **Şeffaflık:**
 - 1-web sitesi (md 1524)